¡Euzkotaŕak: Gora bijotzak!

Gaur, iñoiz baño gogoŕago oyu dagigun

¡¡GORA EUZKADI AZKATUTA!!

¡Auŕera euzkotaŕak bildur barik--diño gure lendakarijak--. Jo gogor eta garbi Abeŕijaren alde.

¡BILBAO GEURIA IXANGO DA!

ETA GEURIA IXANGO DA GEUK GURA DOGULAKO.

EZTEDILA IÑOREN BURUBAN BESTE GAUZARIK SOŔTU.

EZTEDILA IÑOK GEURE GARAITZEA BAÑO IKUSI.

GAUŔ BILBAO'K IGAROTEN DAUZAN LAŔITASUNAK, GEURE BIJOTZAK SENDOTU, GEURE ODOLAK SUTU, ETA AMOŔU BIXIZ ARERIJUAREN GANERA IÑOZ BAÑO GOGOTSUBAGO, ASAŔIJAGO, INDAŔTSUBAGO JAUSI BIAŔ GARA.

GUSTIJOK GERTU, EUZKADI'REN AZKATASUNA GEURE SENDOTASUNAGAZ IRABAZTEKO.

GEURE GASTEDIJA ZINTZO, ZINDO TA SENDO EGON DA GAUR AŔTE TA GAUŔ BERE ODOL EDEŔAGAZ JABOTEN DAUSKU EUZKADI'REN ZATITXU MATAGARIJAK.

GEURE GASTEDIJAREN NEKIAK, SAMIÑAK ETA BIXITZ EZKEINTZEAK ORDAÑA IXAŃ BIAŔ DABE, ETA ORDAIN ORI GEUK EMON BIAŔ DAUTSOGU.

IÑOK BERE EZTEDILA OINKADA BAT BE ATZERA EGIN. BERE BURUTIK EZTEDILA OLAKO OLDOZKUNIK IGARO. OLAKO OLDOZKUNARI BERE ADIMENEAN LEKUBA DAMOTZONA, EUZKADI'REN ARERIJUA DA.

BIXIJA EMON BIAŔ BADA, BIJOTZ ZABALAGAZ ESKEŔI ABEŔIJARI.

BIXITZEAGATIK NORBERE BIXIJA JOKUAN IMIŔI BIAŔ BADA, EZ UKATU. ORI EGITEN DABENAK EZTAU BIXIRIK MEREZIDU.

UNE ONEIK LAŔIJAK DIRA, EGIJA; BAÑA GOGO SENDUAGAZ, INDARTSU TA KEMENTSU JOKATUTEN BA'DOGU, BILBAO GEURIA IXANGO DA, ETA BILBAO'GAZ BATIAN EUZKADI'REN AZKATASUNAGAZ BETIKO JAUBETUKO GARA.

BILBAO ZENBAT ETA LAŔIJAGO, GURE BIJOTZAK SENDUAGO. BILBAO ZENBAT ETA ESTUBAGO, GEURE GOGUAK KEMENTSUBAGO.

GORA BIJOTZAK ABEŔKIDIOK, GORA BIJOTZAK ETA GERTU JOKATZEKO.

EMEKERIJA JAURTI ALBORA TA ORAÑAŔTE EUKI DOGUN AŔOTASUNA AGERTU BIAŔ DOGU.

AŔOTASUNAK BAKE-EGUNETAN ETA MAKALTASUNA GAUŔ, ARERIJUAREN AUŔIAN?

ARERIJUAREN AUŔIAN, GEURE INDAŔAK ANDIJAGUAK IXAN BIAR DIRA. GIXON BAKOTXAK BI EDO IRU AÑA BALIO BIAR DOGU. EUZKOTAŔ BATEK ITALIAŔ, BALTZ ETA ESPAÑAŔ ETOIYAK IRURAK BAT EGINDA BAÑO GEYAGO IXAN BIAŔ DAU.

ETA GAUZA DANA ORI AGEŔTUTERA. GUSTIJAK BIŔINDU AŔTE. GIXONAK GARIAN EDO EZ AGERTUTERA.

EUZKADI'REN AZKATASUNAGATIK GUSTIJA ESAN ETA *AUŔERA ARERIJUAREN AZURAK APURTUTERA.*

ARTIBAI.

A! GEURE JATORRIJA...

Napoleon altsuaren jauregijan jazo zan edestuko dogun au. Napoleon gudalburu ta kalea/a'ren entzuterik ez daukan gitxi ixango da. Bere aŕokerijak ta agindu nakerijak abeři-ezŕjak auzi ta Europa'rik geyena bere oinpian euki ebala esan gegike. Ludijan ixan daikezan mizkerijak bere atzetan eukazala esan lei. Bere jauregi ikusgaŕijan jai ospetsua egiten ziran baten, erti-eskuz eundutako kurtxoi (tapiz) eder ganian, emakume lirain ta gizon jakintsuz inguratuta, mota gustijetako jostalu gelgaŕiz jolastan iñarduan, kalesaŕa'ren semetxua. Eŕoma'ko bakaldun ixenez ereisten eutsen ume berekoyari. Ixaŕak ontzian lez dizdiz egiten bitxiz edertuan egozan emakume liraňak, ta bakalduntxuaren inguruan ziranak zeregin bakaŕ bat euken: umea jostatu ta alaitu, gogaitu ez egiŕan.

Paris'ko kayu-baso zikiñetan, ostera, mutiko zarpail talde gabazis ta pozez jolasten zan une berbertantxe Bakalduntxuak leyoa zear ikusi ebazan mutiko arlotiok eta ezin ertali al ixan eban jauregiko mizkerijak emoten iguiña. Ilun, urduri, adiñe ta atsege zalakua emoten eban bere egokerak. Ueratu, ba, beragana bere aita kalsaŕa ta esan eutson:

—Zer dozu, seme?

—Ara, emen neure inguruan diran lauki, irudi ta erti lanak iguiña damoste...

—Gauzok... ertija dira, ume, erantzun eutsan aitak.

—Gustijak gogaituten nau, jardetsi eban umiak. Lateŕi gixon, gudalburu ta eurok alkaŕekin eukezan alkaŕizke'ak adierazoten emonaz.

—Gauzok, ume, esan eutsan aitak, buru argitasuna ta aintza dakaŕe.

—Gauza gustijok naikotu ta naskatzen nabe, beŕesan eban umiak, bera inguratzen eben emakume lirain ta ume politak seinduaz.

—Euron jiraintasuna, ederrtasuna dakaŕe, erantzun eutsan aitak. Zer nai dozu, ba, an ikzale bete eziñeko oŕek, esan eutsan bere aita altsuak, gurari ezaugeren bat agertzen eban umiaren aurpegirunta kutunkiro makurtuaz?

—Aita, erantzun eutsan umiak leyoranta bere besotxuak luzatuaz, basatza ederreitan loŕindu gura neuke.

Ez da berau, irakuŕle, gixonik geyenon edestija?... Ikusgaŕitasunez, ertiz, buru argitasunez, deuntasunez inguratuta gagoz, ezin ukatu...; eta olaitiño gustijok zabartu ta basatzara jasten gara geure bijotz gosea asetzen.

Ziñesbako jakitun batek esan el-eban: "Neure gorputzaren jopu ixateko baño, gauza goragoetarako jayua naz." Eta ze egi aundija!

Loyola'taŕ Iñaki'k esan ei-eban: "Ze iguingaŕi yatan ludija, neure begijak zerura jasotean."

Eŕoma'ko bakalduntxua mizkeriz inguratuta lez, geure bijotza asetzeko Goiko-Jauna'k ludijon itxi dauskuzan goi-egi ta goi-maitasunez inguratuta gara eta guk, bakalduntxuak lez, naskatuta, iguindutuz, goi-egijok ta goi-maitasunok zabartuta aberiak murgildu oi diran naikeri ta lixunkeri-basatan murgildu gura dogu.

Eŕoma'ko bakalduntxua ume zan... baña guk jakitun egin daruagu geure burubak.

A!... Geure jatoŕija aiztuko ez ba gendu... Jatoŕiz, jaunkoyak garala gogotan ba-geunka, ez genduke geure oñak lakatzatan sartuko, ez.

MAITE

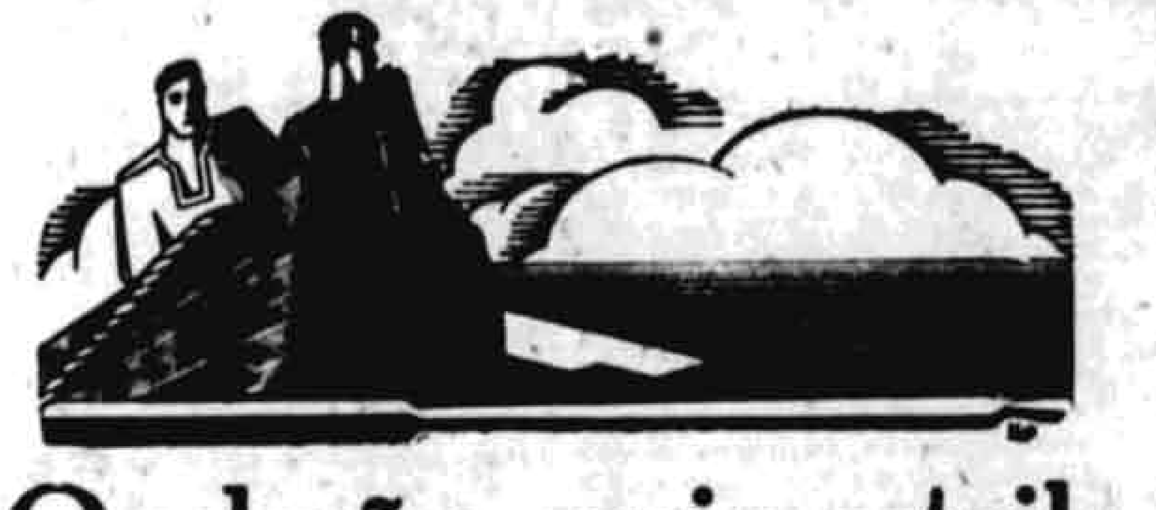

Orduña uria utsik

Aldijonetako guda-gogoŕau bide dala, ainbat euzko-uri tamalez, geyegi, geratu dira utsik, biztanle barik. Batzubetako biztanliak alde egin-biaŕa ixan dabe, Euzkadi geure abeŕijaren menpetzalien menpe geratu ez eitezen eta beste asko paxista zital odoltzalien kañoi eta egazkiñen suagen uŕetik aldan urriñen alde-egitaren. Onetariko eŕi bat Orduña urija ixan da. Eŕi onek, oindiñokaŕen, eztau paxista ankeŕen menpian jausteko zorikurik baña, eguŕaro paxiste madarikatuen "kañoyak, suagatuten dabezalako uri polit onen onduak, eztabe besterik euki bertoko biztanliak, uri onetatik alde-egitia baño, euzko-gudari kementsuen eta Ertzaña'n jagolapian uri bikaňau lagata.

Oŕegaŕik uri alai ta aberastasunik an dijenataikua ixan dana, gaur ixilik aurkitzen da. Bere salerosketa-atiak erzila, lantegijak geldituta, beren lursalde ederak nok landu eztaukela, bere baseŕi etsegingaŕijak bertan bera lagata ta abar. Ori da gaurko Orduña. Eztago berton beste sendirik, Orduña ain maite daben "ziguenia" bere umetxuakin baño.

Lenago be, emen jakin dogunez, biŕitako aldiz be, utaltua ixan zan Orduña'ko urija, ta ori ta gusti be, baŕiz bertoratu ziran orduñataŕak bizi zan lez aldeztu ebe'ko, urijan euzko gudari zintzuak, eta orainguan be, uste dogunez, laster ixango dabe eŕija, orduñataŕak euren uri kutunera erduteko, Euzkadi edeŕa ta aberatsa, euren menpejaŕi gura daben paxistak, pekete, mairu italitaŕ da naste oŕeri, azken aldia eldu yakola esan daikelako.

Oŕetara nai dogu euzkotaŕok, nai ta erijotzea geure leporatu. Eztogu lagako, geure abeŕija atzeŕitaŕaren menpian jausten. Ezin geinke euzkotaŕok, yazan buztaŕi geyagorik, alan be, paxistanik.

Naikua da, ie eun urtian geure abeŕijak yazan dabena ezin geinke ukatu aldi laŕijak igaroten gagozena euzko-semiok, baña ori ezta naiko itxaropena galtzeko, piztuago ta kementsuago jarteko baño, Euzkadi'n azkatasunen alde arik-eta berau, geure abeŕijan gustiz azkatu arte.

Ori da utsik dagon Orduña eta enparauko guda-onetan gagozan euzkotaŕ gustijon biarkuna.

BASAKIÑA

Ertzaña'kua.

JAUNGOIKORIK EZ DAGO

Atsegiñez irakuŕi izan neban lengo baten "Basaŕi" euzkel-idazleak EGUNA egunkari onetan idatzitako lana. Baŕe eragin eustan an aŕako basaŕitar baten esakunak: "Eztago Jaungoikorik, como hay Dios!" Amaika oŕetariko astokilok ogia jaten dau. Eurok jaungoiko izunen antzekoak dira; begiak euki ta ez dabe ikusten... belaŕidunak izan eta ez dabe entzuten.

Arañegun eguberdia zan. Etxeratzeko asmoz jesaŕi nintzan tximist-burdian. Auŕez aur atzeŕitaŕa irudian gastea etoŕan eta neure aldemenean zutik anderaño gastea; basaŕitaŕen batzuk be ba-etozan. Zergaitik ez zelan ez dakidala geure inguruko andera batek itzok, oguzi ebazan: "Si Dios quiere." Eta bat-batera piper-miñez espan margotuak igurtzi bai'leutsezan auxe esan eban neure aldemeneko anderañoak: "Dios... Si no hay Dios..."

Adi-adi aurpegira so egin ondoren erantzun neutsan:

—Jaungoikoak ez dala?... Zeuk erail edo-dozu, ba?...

—An beste zera... ori itaunea... Jaungoikoa il ete-dodan?...

—Bai, jardetsi neutsan, erail ete-dozun? Zeuk erail ezean Jaungoikoa izatea nai ta ezkoa dalako.

Eta au entzutean, neure auŕez-aur joyan atzeŕitaŕak iŕi-baŕe malmutzez:

—Ni yo creo en Dio... ¡Vaya, vaya, con ezta gente!

—Gizona, erantzun neutsan, nik ez dirautzut zeuk siniztuten ez dozunik. Zure baŕuan sartu ta zeure adimen-biotzak azterkatzeko bearkunik nik ez daukat. Nik diñotrudana auxe da: Zuk sinistu ez da be, JAUNGOIKOA DALA.

Eta baseŕitaŕ anderañoak bere sinismenean min artuta-edo diño:

—Jaungoikorik ez dala... neuk beintzat egunero egiten dot itz Bera'kin.

—¡Ja, ja, ja!... Jaungoikoa'kin itz... amaikatxo entzuteko ba-gagoz... Nun dago, ba, Jaungoiko ori?... Nik ez dot iñoz ikusi.

—Ikusten dozuna baño sinistuten ez badozu, anderaño, zureak egin dau. Australia ikusi dozu? Eta aizea? Eta aita ezagutu ez daben umeak aita izan dabela ezpayan eraŕi ete-dagi? Ikusi, ikusi...

Eta anderañuaren atzaldean egoan gizon benak diño:

—Zu, anderaño, zeure kokoterik iñoz ikusi ete dozu?

Au entzutean sutsu ta urduri:

—An besteko zera... Zuri zer ardura dautzu neure kokoterik ikusi dodanentz?

Gaste atzeŕitaŕa be urduritua joyan eta bere laguna baretu guran diñotsu:

—No haga caso.

—No haga caso, ez, jardetsi neutsan gasteari. Jata-mendirik ludian ez dala nik bayertu aŕen, Jata antxe zen, zutik ta ilun. Zure ta ziře eskuan ez dago, ba, JAUNGOIKOA'REN IZATEA. Saŕi askotan egoki litzakigu Jaungoikoa ez izatea, baña... gure egokitasun neuŕige ori gauz ez Jaungoikoa'ri izatea kentzeko. Jaungoikoa ez dala... eta zein margolarik margotu ete-dau an goyan dakusgun ortze-oyal urdin-edeŕa? Nok biztu bertan dakusguzan eguzki-izaŕak? Nok jantzi izan dauz zelayetako lora politak, basoetako txori alayak, itxas-zokondoetako alain bizkoŕak?

Eta anderañoak:

—Mira que el tiempo...

—Ez auna i el tiempo txaŕa. Satzartean idoro daroagun atxur zaŕa atxurlariak egiña dala diñon... aldiak berez ez daukala atxur bat egiteko alik... eta orain ostikada oŕegaz urtetan daustan?

Atzeŕitaŕ biak, neska mutilak alkaŕi so egin eta gazbakokeria ikuŕen iŕi-baŕea egin eben.

Anderañoak, baña, bere baŕu-aŕokeria eztali eziñean, aokada auxe jaurti eustan:

—Bai, baseŕitaŕak erlejiño ta Jaungoiko usko aoan eta lengo diru zaŕa lurpean gorde. Jaungoikoa egiz maite ba'lebe eleuke oŕetarikorik egingo.

Gazbakokeri oni iŕi-baŕez erantzun neutsan, tximist-burdia bere tokira neure txokora eldu zalako.

ASTITXE

"EGUNA" EUZKEL EGUNKARI ABERTZALE BIDEZ, EUZKADI'KO NEKAZARI ETA AŔANTZALEAK ABERTZALETUKO DITUGU. ABERTZALEA ZERALA DIOZUN OŔEK EZ OTE DIGUZU LAGUNDUKO EKITEN, DIOGUN LAN ABERKOI ONETAN?

"EGUNA" EUZKEL EGUNKARI ABERTZALEA, GIZARTE ZUZENTZA ALDEZLEA IZANGO DA; LANGILE ESKUBIDE ALDEZLEA ZUZENTZA BIDEZ. LANGILE ABERTZALE OŔEK ¿EZ OTE DIGUZU ZURE LAGUNTZA EMANGO?

GURE GUDARIEN BIOTZERA IZKETAN

Gudara urteten danak garaikuntza lortu nai izaten dau. Guk be orixe gura dogu. Gudara eroan gaituen ezkero, garaikuntza eskuratu nai dogu. Baña garaikuntzari begira jarrita, norbaitzuk uste dabe bide askotatik letorkiguleala garaikuntza ori. Eta batez be, atzeŕiko lateŕijen laguntzatik.

Guk, ordea, gudea asi zanetik gaurdaño egiztatu diran jazokunak ikusita, egi auxe azal-uŕatu dogu. Ezin geinkeala itxaron iñundikako laguntzarik; eta guretzako joerarik zentzundunena izango dala, beste iñoren laguntzari begira egon barik, geure eskuz garaikuntza lasteŕ, zeatz eta oro irabazteko bideak lenbailen eskuratzea. Beste laguntza ori ba'datorkigu, obe.

Italia'ren eta Doisteŕia'ren "politikea" auzardikeria da. Auzardiro jokatzen dira euren egite gurtietan. Europa'ko lateŕi guztiak beste guda haŕi baten bildur dirala oartu zabe. Eta zenbat eta Inglandeŕia bildurtiago ta ikaratiago agertu, ainbat eta eurek auzardiago ta zoŕotzago. Oŕelaxe sartu dira bolaŕietaraño Españako arazoetan. Eta, orain, zelan jaurti euren etxeetara?

Oraintxe be, Doisteŕjak Almeria'n egin daun basatikeria ikusita, esan zitekean Inglandeŕia ta Lateŕi Batza zuzentzaren alde urtengo zirala sutsu. Paxiotaŕ lateŕiai musturra berotzeko garairik egokiena etorkien bidera. Baña, bai zera! Baŕegaŕi jokatu da Inglandeŕia. Italia ta Doisteŕia London'eko batzordetik urten diralako, ara zelan ikusi dogun Inglandeŕia aŕoa eurei aŕenga ta buru-makurka bertara beŕekaŕi naiz. Ori guzti ori ikusita, esan ziitekean Inglandeŕia berbera zala ogendun; ez Italia ta Doisteŕia.

Beraz, zer itxaron geinke, ba, gauŕ atzeŕiko lateŕiengandik. Ezer asko ez. Beintzat, ez beite itxaropen oŕetan lotu gure jarduna. Gure indaŕa ta gure eskuak izango dira garaikuntzaren ituŕiak.

卐 卐 卐

Izan be, gure gudari kementsuak dira ta izango dira garaikuntzaren irabazleak. Ikusgaŕia ta txalogaŕia da, benetan, gure gudarien jokaera. Euzkadi'ren seme kutunak! Euzkadi'ren adezle bikañak!

Oŕatio, gudariok guda-oŕetan ain zintzo jokatzen diran bitartean, gibelaldeko zeregiñetan alai eta txepel oartzen dogu norbaitzuk. Oben izugaŕia da ori. Ez da abertzalerik onena, Abeŕiaren izaena agotik kendu barik darabilana. Oŕenbeste bideŕ Abeŕiaren izena agopean erabili barik, euren bizitza Abeŕi-oŕetan zintzo ta eskuzabal emoten daben gudari oŕeik, bai, abertzale bikañak dirala! Beste gurtiok lotsatuta geldiitu beaŕ! Beste guztiok auŕerantzean ixil-ixilik egon beaŕ! Beste gurtiok, gerokoan ez daukagu ezer esateko biderik.

Aintza ta aintza gure gudari kementsuai!

卐 卐 卐

Baŕabaskeri ikaragaŕiak egiten dabez noizik bein Madrid'en paxiotaŕak. Euren atsegiñaldirik aundiena dala dirudi ango emakumeak eta umeak gabez eta egunez danbaka ta tiroka ezereztu ta biŕindu ta erailtzea. Baŕatiak eurak be ez leukez beste oŕenbeste egingo. Inguruko mendietan daukezan suagakin erioa ta ondamendia uriburu edeŕean zabaltzea; ta, oŕez gañera, an baketsu bizi diran emakume ta umeen biziak, piztienak bai'lira erabiltzea, edonoren biotza sutu ta jagi-arazteko ba-da.

Tira, ba. Beste oŕenbeste ez dakiguia jazo. Bilbao uriaren inguruan dogu txakuŕ amoŕatuak. Agiñak zoŕotz ta sabela odol-eske daroŕez. Erne ta ozime ezpa'gabiltz, Madrid'en egiten dabena berbera egingo dauskue emen be. Ala-ba'dabe, beintzat, ez dabe egin barik itxiko. Beraz, ori jazo ez dakigun, loenagotik Bilbao uriaren inguruak biziro aldeztutzea dagokigu. Gero, berandu izango litzake.

Zenbaterano eskartu beaŕ dautsen Euzkadi gure amak gudari zintzoai, eurek dagiezan egite txalogaŕiak! Zenbat eskartu beaŕ dautsegun euzkotaŕ gurtiok!

IBARBI.

Abeŕi eder

Maitasun-ontzi, zitoŕi-baratz,
Abeŕi eder, maitea:
Mendi liliteu ta ibar usaintsuz
Buru-oin oso betea.

Gari-saleko uiñen otsera
Luŕak maitari oyua,
Uŕindik dantzut polpolka doan
Lastxo gardenan zantzua.

Zugatz-gerizan zaŕak astitsu
Aintzin-ipuñen kontari;
Txori gazteak, dardar biotza,
Abi-auzoan txintari.

Biotz kutuneu sugar goŕia
Sariz ordaintzen dakizu,
Ta eder zara, Abeŕi maite,
Egiaz eder zara zu.

Baña oraindik eder-onago
Lodian zara agertzen,
Gudari-senak aintza-ereños
Baldin ba-dozuz loratzen.

Luŕak oinpean, itxas antzera
Ayer-muŕusa bizia;
Sukalde gozo ta eleiz-zutoia
Oi! Dana bera jausia.

Odol orbana dozu soñean,
Begia lañoz lausoa,
Adur txar antzo gain dabiltz
Gaŕaziz, bela gaiztoa.

Len eder ziñan, Abeŕi ona,
Gaur obi ilauna, triskantza;
Len eguzkia, izpi-jaurtika,
Gaur, baŕiz, ilik gorputza.

Nun ete dozu lengo ederra?
Nok itzal begi-argia?
Zure baratzan ez da nabari
Len lez usaintsu lilia.

Ez aŕen, zizta odol-begikaz
Lengo garitza sotila;
Oro galkuntza, oŕe-...ila,
Dana dakuzu pirtxila.

Ayots ituna dakar aizeak:
Eŕuki, diño, eŕuki!
Ta goira doa, kea bai-litzaa
Samin-otoitza gartsuki.

Odol-zurki euzkotarrean,
Naŕnon erein da sotiña;
Ibarrik goŕi igar ...enak,
Eŕiok artu lur-giña.

Baña ez sutdu, euzkotar gogo,
Odol ...ean jausia.
Oi! Zer izango? Zer deritxazu?
Azkatasunan azia.

OTARI

MOLA IL DA

Euzkadi geure abeŕi onen erijotzaren bila etoŕela, berentzako erijotzia bilatu dau Mola España'ko paxisten gudalburu nagosijak. Aspaldi iragaŕi euskun Bilbao'n sartuko zana, baita eguna ixentau be baten baño geyagotan, baña eztau bete beren gurari ori bixi ixan dan artian, ezta il da gero be, ba, ezta be Bilbao'n obiratuten ekaŕi, eta Bilbao'n sartu nai ixan ezkero, gauzarik egokijena ixango eban, Lemona aldeko guda'oñeza etoŕi eta, geure gudarijak Bilbao'ra ekaŕiko eban. Lemona'ko aitzetan gudatuten il bazen, baña ilobi egokija egin be. Ordoño'ri Aŕigoŕiaga'n egin eutsoen antzera. Mola Bilbao'n saŕtuteko gogoz etoŕi da. Baña bidien il da gorotu, beren agintza eta gurarija bete bage. Ordoño be, euzko Abeŕi oni bustaŕija ipintara etoŕi ixan zan, baña Aŕigoŕiaga'n berarentzako erijotzia bilatu eban. Euskun zaŕak diño, txaŕto dabilena txaŕto amaituten dala, eta alan da ixan be. Euzkotaŕok, geure azkatasuna aldeztuten dogu, eta bera aldeztuteko, eskubide osoa daukogu geure Jaungoikuak emonda, eta bera kenduteko agindurik ezin iñok emon daike zuzentasunez beintzat, ez erlejiñuaren ixenagaz ez indaŕaren eskubidez, ez eskubidiaren indaŕez. Mola, Franko eta Keipo, moruen kideko dan ordijak, egin dauen lez eta guk geure eskubide zu zana aldeztuko dogu ludi guztijaren auŕian gauŕ aldeztuten dogun kementasunagaz eta zintzotasunagaz. Gu Euzkadi'rentzat eta Euzkadi Jaungoikua'rentzat esan eban geure aita Sabin'ek Laŕazabal'en bere zin egitian eta guk aldeztu biaŕdoguna auxe da, etoŕiko dirien alemaniaŕ, italitaŕ, moro eta españataŕ gudalburu etoŕi edo traidore guztion auŕka. Gogoŕtu euzkotaŕ gustijok alkaŕegaz eta eztira Bilbao'n saŕtuko iñoz be, ba, alperik ekaŕiko dituzez kañoi, egazkin guztijak. eztira Bilbao'n saŕtuko, edo ta emen sartuten badire, eztabe iñoz atzera urtengo lurperatubak ixango dirielako. Mola il da, Ordoño be, il egin eban. Mola eta Bilbao'ra saŕtu, Ordoño Aŕigoŕiaga'n betiko geratu eban.

Birixinaga'taŕ Joseba.